I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

AJÁNLÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2016. szeptember 20.)

a nemzeti termelékenységi testületek létrehozásáról

(2016/C 349/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére, összefüggésben a 121. cikke (2) bekezdésével és a 136. cikkével,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

(1) 2000 óta jelentős mértékben csökkent a potenciális növekedés az euroövezetben és az Unió egészében. A potenciális kibocsátásnövekedés csökkenő trendje elsősorban a teljes tényezőtermelékenység tartós visszaesésének következménye. 2008 óta emellett a beruházások visszaesése is gyengíti a gazdasági növekedést. A jövőt tekintve, a gazdasági növekedés alakulását végső soron a termelékenység növekedése fogja meghatározni. A termelékenység növelése sokrétű feladat, amelyhez több olyan szakpolitika jól kiegyensúlyozott kombinációja szükséges, amelyek mindenekelőtt az innováció támogatására, a készségek javítására, a munkaerőpiac és a termékpiacok merevségének csökkentésére, valamint az erőforrások jobb elosztására irányulnak. Az Unióban javítani kell a termelékenységi és a versenyképességi teljesítményt, ugyanakkor a közelmúltbeli válság rávilágított arra, hogy azok a tagállamok, amelyek pénzneme az euro (a továbbiakban: az euroövezeti tagállamok) különösen ki lehetnek téve a makrogazdasági egyensúlyhiányok esetleges kialakulásának és hirtelen szétterjedésének, ami más euroövezeti és az euroövezeten kívüli tagállamokra is hatással lehet. Az euroövezeti tagállamoknak – rugalmas nominális devizaárfolyamok hiányában – az országspecifikus sokkhatásokkal szembeni megfelelő kiigazítási mechanizmusokra van szükségük. A termelékenység és a versenyképesség alakulása befolyásolja egyrészről a makrogazdasági egyensúlyhiányok (például a külkereskedelmi mérleg és a folyó fizetési mérleg hiánya, a belföldi és külső kötelezettségek állománya) felhalmozódását és kiigazítását, másrészről az aszimmetrikus sokkok eredményes kezelését is. A termelékenység és a versenyképesség alakulását befolyásolni képes szakpolitikák kutatása és elemzése olyan folyamatokat alapozhat meg, amelyek összhangban vannak a gazdasági és monetáris unió zökkenőmentes működésének célkitűzésével.

(2) Bár ezen ajánlás címzettjei az euroövezeti tagállamok, a Tanács az euroövezeten kívüli tagállamokat is ösztönzi hasonló testületek kiválasztására vagy létrehozására. Lehetőséget kell biztosítani azoknak az euroövezeten kívüli tagállamoknak, amelyek kinyilvánítják szándékukat ezen ajánlás követésére, hogy minden vonatkozásban azonos feltételekkel vegyenek részt a termelékenységi testületekkel kapcsolatos együttműködésben.

(3) Az európai szemeszter és mindenekelőtt a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló, az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([1]) és az 1174/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([2]) létrehozott eljárás keretet biztosít az integrált gazdaságpolitikai koordinációhoz és felügyelethez. Tekintettel a strukturális reformok előmozdításának szükségességére, fontos, hogy a tagállamok részéről határozott nemzeti felelősségvállalás kísérje ezeket a meglévő mechanizmusokat. Ezért indokoltnak tűnik tagállami szinten biztosítani a független elemzéseket és megerősíteni a szakpolitikai párbeszédet.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 1174/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a túlzott makrogazdasági egyensúlytalanságoknak az euroövezeten belüli kiigazítására vonatkozó végrehajtási intézkedésekről (HL L 306., 2011.11.23., 8. o.).

(4) A termelékenység és versenyképesség területén zajló folyamatokat nyomon követő és az e területről folytatott tagállami vitákhoz hozzájáruló nemzeti termelékenységi testületek létrehozása segítheti a szükséges szakpolitikák és reformok iránti tagállami elkötelezettség megerősítését és a gazdaságpolitikák uniós koordinációját szolgáló tudásbázis fejlesztését. E testületeknek elemezniük kell a termelékenységi és versenyképességi folyamatokat, többek között a globális versenytársak vonatkozásában is, figyelembe véve a nemzeti sajátosságokat és a bevált gyakorlatokat.

(5) A termelékenységi testületek által végzendő vizsgálatoknak és elemzéseknek a termelékenység és a versenyképesség átfogóan értelmezett fogalmára kell kiterjednie. A vizsgálatok és elemzések során figyelembe kell venni a termelékenységet és a versenyképességet hosszú távon lehetővé tevő, illetve azok mozgatórugóját jelentő tényezőket, ideértve az innovációt is, továbbá meg kell vizsgálni a beruházások, a vállalkozások és a humán tőke vonzására és az arra való képességet, hogy olyan, költségjellegű és nem költségjellegű tényezőkre is kitérjenek, amelyek hatással lehetnek az áruk és szolgáltatások árára és minőségére, többek között a globális versenytársakkal való rövid távú összehasonlításban is.

(6) Emellett a szakpolitikai kihívások független, magas színvonalú gazdasági elemzése fokozza az átláthatóságot is a szakpolitikai viták során. A szakpolitikai kihívások elemzése fokozhatja minden érdekelt fél tájékozottságát. Ez pedig kedvező hatással lehet a szükséges reformok társadalmi támogatottságára és a reformok iránti elkötelezettségre. Amennyiben a nemzeti megbízatásuk ezt lehetővé teszi, és az abban előirányzott mértékben, a termelékenységi testületek az egyes szakpolitikákban rejlő előnyök és hátrányok ismertetése mellett értékelhetik a szakpolitikai lehetőségeket.

(7) A termelékenységi testületeknek működési autonómiával kell rendelkezniük mindazon hatóságokkal szemben, amelyek akár az adott tagállamban, akár európai szinten a termelékenység és a versenyképesség területét érintő szakpolitikák kialakításáért és végrehajtásáért felelősek. Képesnek kell lenniük mindenekelőtt arra, hogy a megbízatásuk körébe tartozó területeken független elemzéseket végezzenek. Emellett – a tagállamok mérlegelési lehetőségét tiszteletben tartva – a termelékenységi testületek összetételét úgy kell meghatározni, hogy az biztosítsa az elfogulatlanságot abban az értelemben, hogy nem közvetíthetik kizárólag vagy nagyrészt meghatározott érdekcsoportok álláspontját. A függetlenségre és elfogulatlanságra vonatkozó, említett követelmények célja annak szavatolása, hogy a termelékenységi testületek képesek legyenek arra, hogy a közérdeket szem előtt tartva készítsék el szakértői elemzéseiket.

(8) A termelékenységi testületeket az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 152. cikkével teljes összhangban, valamint a bérmegállapításra vonatkozó nemzeti gyakorlatot és az ezzel foglalkozó intézményeket tiszteletben tartva kell kialakítani. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 28. cikkével összhangban a termelékenységi testületek működése nem érintheti a munkavállalók és munkaadók, illetve szervezeteik jogát arra, hogy – a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban – megfelelő szinten kollektív tárgyalásokat folytassanak és kollektív szerződéseket kössenek, valamint hogy együttesen lépjenek fel.

(9) A termelékenységi testületeknek véleménycsere, valamint a bevált gyakorlatok cseréjének céljával kapcsolatot kell tartaniuk más részt vevő tagállamok termelékenységi testületeivel, figyelembe véve egyúttal az euroövezet és az Unió szélesebb értelemben vett szempontjait. A Bizottság elősegítheti az összes részt vevő tagállam termelékenységi testületei közötti véleménycserét. Emellett célszerű rendszeres megbeszéléseket tartani a termelékenységi testületek és a Gazdaságpolitikai Bizottság között olyan témákban, amelyek ez utóbbi hatáskörébe tartoznak, és ebbe be kell vonni a részt nem vevő országok releváns szakértőit is.

(10) A termelékenységi testületeknek feladataikat folyamatos jelleggel kell végezniük. A nyilvánosság számára elérhetővé kell tenniük elemzéseiket, valamint éves jelentést kell kiadniuk, amelyet azonban egy már létező jelentésbe is beépíthetnek. Az említett testületek által – többek között az éves jelentések formájában – biztosított független szakértelmet a tagállamok és a Bizottság egyaránt felhasználhatják az európai szemeszterrel összefüggésben, valamint a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében is.

(11) A tagállamok közötti véleménycsere megkönnyítése céljából az egyes tagállamokban egyetlen, egyértelműen kijelölt termelékenységi testületet kell felállítani. Fontos a már meglévő struktúrákra való támaszkodás annak érdekében, hogy meg lehessen őrizni a már működő területeket és minimálisra lehessen csökkenteni az igazgatási költségeket. A termelékenységi testületet adott esetben egy már működő és elismert nemzeti struktúra alapján is létre lehet hozni, ideértve a különböző érdekelt felek bevonását és a velük való konzultációt is. Mindazonáltal a termelékenységi testületek feladataik megfelelő végzése érdekében támaszkodhatnak különféle meglévő testületekre, amennyiben az általuk készített elemzések ugyanolyan magas színvonalúak.

(12) Ez az ajánlás nem tartalmaz változást sem az európai szemeszterrel kapcsolatos feladatkörökben, ideértve az országspecifikus ajánlások kialakítását és nyomon követését, sem pedig az 1176/2011/EU rendelettel létrehozott, a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás alkalmazásában,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

I. **Célkitűzések és hatály**

1. Ezen ajánlás célja olyan nemzeti termelékenységi testületek meghatározása vagy létrehozása, amelyek a termelékenységi és versenyképességi folyamatok és szakpolitikák elemzése révén hozzájárulnak a szükséges reformok iránti elkötelezettségnek és e reformok végrehajtásának az előmozdításához tagállami szinten, és ezáltal elősegítik a tartós gazdasági növekedést és konvergenciát.

2. Ennek az ajánlásnak az euroövezeti tagállamok a címzettjei. A Tanács az euroövezeten kívüli tagállamokat is ösztönzi hasonló testületek meghatározására vagy létrehozására.

3. Ezen ajánlás alkalmazása során teljes körűen be kell tartani az EUMSZ 152. cikkét, és tiszteletben kell tartani a bérmegállapításra vonatkozó nemzeti gyakorlatokat és az ezzel foglalkozó intézmények hatásköreit. Ez az ajánlás figyelembe veszi az Európai Unió Alapjogi Chartájának 28. cikkét, ezért nem érinti azt a jogot, hogy a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban kollektív tárgyalások folytatására, kollektív szerződések megkötésére és azok végrehajtására, valamint együttes fellépésre kerüljön sor.

II. **A termelékenységi testületek**

4. Minden egyes tagállamnak termelékenységi testületet kell felállítania, amelynek feladatai a következőkre terjednek ki:

   a) az érintett tagállamban a termelékenység és a versenyképesség területén zajló folyamatok azonosítása és elemzése. Az elemzésben figyelembe kell venni az euroövezet és az Unió szempontjait is, és fel kell tárni a termelékenységet és a versenyképességet hosszú távon lehetővé tevő, illetve azok mozgatórugóját jelentő tényezőket, ideértve az innovációt is, továbbá meg kell vizsgálni a beruházások, vállalkozások és humán tőke vonzására és az arra való képességet, hogy olyan, költségjellegű és nem költségjellegű tényezőkre térjenek ki, amelyek hatással lehetnek az áruk és szolgáltatások áraira és minőségére, többek között a világpiaci versenytársakkal való rövid távú összehasonlításban is. Az elemzést átlátható és összehasonlítható mutatók alapján kell elkészíteni; valamint

   b) a termelékenység és a versenyképesség területén felmerülő szakpolitikai kihívások független elemzése, valamint – amennyiben a nemzeti megbízatásuk ezt lehetővé teszi, és az abban előirányzott mértékben – a különböző szakpolitikai lehetőségek értékelése az egyes szakpolitikákban rejlő előnyök és hátrányok ismertetése mellett.

5. Minden egyes tagállamnak meg kell határoznia egy termelékenységi testületet amely azonban különböző meglévő testületekből is állhat vagy azokra támaszkodhat.

6. A termelékenységi testületeknek feladataikat folyamatos jelleggel kell végezniük. A nyilvánosság számára elérhetővé kell tenniük elemzéseiket, valamint éves jelentést kell kiadniuk. Véleménycsere és a bevált gyakorlatok cseréjének, valamint adott esetben közös elemzések készítésének céljából kapcsolatot kell tartaniuk az euroövezeten kívüli tagállamok termelékenységi testületeivel, figyelembe véve egyúttal az euroövezet és az Unió szélesebb értelemben vett szempontjait. A Bizottság rendszeresen – többek között a tagállamokban tett tényfeltáró látogatások alkalmával – véleménycserét fog tartani valamennyi részt vevő termelékenységi testülettel, és elősegítheti a termelékenységi testületek közötti véleménycserét is.

III. **A termelékenységi testületek jellemzői**

7. A termelékenységi testületeknek működési autonómiával kell rendelkezniük mindazon hatóságokkal szemben, amelyek akár az adott tagállamban, akár európai szinten a termelékenység és a versenyképesség területét érintő szakpolitikák kialakításáért és végrehajtásáért felelősek. Ahhoz, hogy teljesíteni tudják az ebben az ajánlásban szereplő feladatokat, a termelékenységi testületek működését magas szintű működési autonómiát és elszámoltathatóságot biztosító nemzeti rendelkezésekkel kell alátámasztani, amelyeknek része többek között:

   a) az időben történő, nyilvános tájékoztatásra való képesség;

   b) a tagoknak a szakmai tapasztalat és hozzáértés alapján történő kinevezésére vonatkozó eljárások;

   c) a megbízatásuk teljesítéséhez szükséges információkhoz való megfelelő hozzáférés.

8. A termelékenységi testületeknek az elemzések készítése és azok tartalma tekintetében is objektívnek, semlegesnek és teljes mértékben függetlennek kell lenniük. Lehetőségük van konzultálni az érdekelt felekkel, de nem közvetíthetik elsősorban az érdekelt felek valamely meghatározott csoportjának véleményét és érdekeit.

9. A termelékenységi testületeknek képesnek kell lenniük magas színvonalú, a tudományos közösség által is elismert gazdasági és statisztikai elemzések készítésére. Az elemzéseket meglévő, különálló testületek is elkészíthetik, amennyiben biztosítható azok ugyanolyan magas színvonala.

IV. **Az európai szemeszterrel való kapcsolat**

10. Az említett testületek által – többek között az éves jelentések formájában – biztosított független szakértelmet a tagállamok és a Bizottság egyaránt felhasználhatják az európai szemeszterrel összefüggésben, valamint a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében is. Ez az ajánlás nem tartalmaz változást sem az európai szemeszterrel kapcsolatos feladatkörökben, ideértve az országspecifikus ajánlások kialakítását és nyomon követését, sem pedig az 1176/2011/EU rendelettel létrehozott, a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás alkalmazásában.

V. **Elszámoltathatóság és átláthatóság**

11. Főszabályként a szóban forgó testületek által készített elemzéseket nyilvánosságra kell hozni.

VI. **Záró rendelkezések**

12. A Tanács felkéri az euroövezeti tagállamokat, hogy 2018. március 20. napjáig hajtsák végre az ezen ajánlásban megállapított elveket.

13. A Tanács felkéri a Bizottságot, hogy 2019. március 20. napjáig – az összes tagállamtól beérkezett releváns információk alapján – készítsen jelentést az ajánlás végrehajtása terén elért eredményekről és az ajánlás megfelelőségéről, többek között arról, hogy megítélése szerint szükség van-e további rendelkezések elfogadására. Indokolt esetben a jelentést az ezen ajánlás kiigazítására irányuló javaslatnak kell kísérnie.

Kelt Brüsszelben, 2016. szeptember 20-án.

a Tanács részéről

az elnök

I. KORČOK